Y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth

Adroddiad (SLC(3) 07-08)

Dyddiad y Cyfarfod: 11 Mawrth 2008
Amser y Cyfarfod: 8.15am
Lleoliad y Cyfarfod: Ystafell Bwyllgora 2, y Senedd

Teitl: Mesur Arfaethedig ynghylch Gwneud Iawn am Gamweddau'r GIG (Cymru) 2008

Diben: Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r pwyllgor ynghylch y gwelliannau a wnaed i'r Mesur yn ystod Cyfnod 2.

Cefndir

1. Yn ystod mis Hydref 2007 bu'r pwyllgor yn ystyried, yn unol â'i bwerau o dan Reol Sefydlog 15.3, y Mesur Arfaethedig ynghylch Gwneud Iawn am Gamweddau'r GIG (Cymru) a chasglwyd tystiolaeth gan:

Alan Trench, Uwch Gymrawd Ymchwil, Coleg Prifysgol Llundain, ar ran Cymru Yfory;

Kay Powell, cyfreithiwr a Chynghorydd Polisi, Cymdeithas y Cyfreithwyr;

Edwina Hart AC OBE, y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Derbyniwyd ac ystyriwyd tystiolaeth gan Gymru Yfory a Chymdeithas y Cyfreithwyr a gohebiaeth gan y Gweinidog hefyd.

2. Cyflwynodd y pwyllgor adroddiad ar y Mesur arfaethedig drafft gyda'r argymhellion a ganlyn:

"Argymhelliad (2)

23. **Mae'r Pwyllgor yn cadw'r hawl i edrych ar y Mesur hwn eto pan fydd**

yn cael ei ystyried yng Nghyfnod 2.

Argymhelliad (3)

24. Mae'r Pwyllgor yn argymell y dylai'r set gyntaf o Reoliadau, a fydd yn gosod y patrwm at y dyfodol hyd y gellir gweld, ddilyn y weithdrefn 'uwch-gadarnhaol'; ac y dylai Rheoliadau dilynol ddilyn y gweithdrefnau a nodir yng ngholofn 6 o'r Tabl yn Atodiad G."

Mae Atodiad G wedi'i atodi.

2. Cynhaliwyd Cyfnod 2 y Mesur arfaethedig ar 4 ac 11 Mawrth. Cafodd gwelliannau'r Llywodraeth i adran 11 eu cyflwyno a chytunwyd arnynt. Geiriad yr adran erbyn hyn yw (mae'r gwelliannau y cytunwyd arnynt wedi eu tanlinellu):

"11 Gorchmynion a rheoliadau

(1) Mae unrhyw bŵer i wneud gorchymyn neu reoliadau a roddir gan y Mesur hwn yn arferadwy gan offeryn statudol.

(2) Mae unrhyw bŵer gan Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau o dan y Mesur hwn yn cynnwys pŵer-

(a) i wneud darpariaeth sy'n rhoi neu'n gosod swyddogaethau sy'n cynnwys

arfer disgresiwn;

(b) i wneud darpariaeth yn gyffredinol neu mewn perthynas ag achosion

penodol;

(c) i wneud darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol; a

(d) i wneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, atodol, arbed neu drosiannol y

mae Gweinidogion Cymru yn barnu ei bod yn addas.

(3) Caniateir arfer unrhyw bŵer sydd gan Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau neu orchmynion o dan y Mesur hwn (yn ogystal â bod yn arferadwy mewn perthynas â phob achos y mae'n ymestyn iddo) mewn perthynas â'r holl achosion hynny yn ddarostyngedig i eithriadau neu mewn perthynas ag unrhyw achos neu ddosbarth ar achos.

(4) Mae unrhyw offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan y Mesur hwn yn ddarostyngedig i'w ddirymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

(5) Nid yw is-adran (4) yn gymwys i reoliadau y mae is-adran (6) yn gymwys iddynt.

(6) Ni chaniateir gwneud offeryn statudol sydd-

(a) yn cynnwys rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 12 sy'n diwygio neu'n diddymu unrhyw ran o destun Deddf Seneddol neu un o Fesurau'r Cynulliad, neu

(b) yn cynnwys y rheoliadau cyntaf o dan adran 1(1), neu

(c) yn cynnwys rheoliadau yn gwneud darpariaeth o dan adran 1(4)(b), adran 1(5), adran 3 neu adran 5, neu

(d) yn cynnwys y rheoliadau cyntaf i wneud darpariaeth o dan adrannau 2, 4, 6, 7 neu 9,

oni bai i ddrafft o'r offeryn gael ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

(7) Nid oes dim yn y Mesur hwn i'w ystyried fel petai'n cyfyngu ar gyffredinolrwydd adrannau 1(1) a 12(1)."

Effaith y Gwelliant 3. Effaith yr is-adran (6)(c) newydd yw ei bod yn ei gwneud yn ofynnol i bob rheoliad sy'n gwneud darpariaeth o dan adran 1(4)(b), adran 1(5), adran 3 ac adran 5 gael ei wneud o dan y weithdrefn gadarnhaol. Mae hyn yn bodloni'n rhannol Argymhelliad (3) o adroddiad y pwyllgor, a hynny drwy fodloni'r argymhellion (fel y nodir yn Atodiad G) a wnaed gan y pwyllgor o ran y darpariaethau penodol hyn. 4. Effaith yr is-adran (6)(d) newydd yw ei bod yn ei gwneud yn ofynnol i'r Rheoliadau cyntaf sy'n gwneud darpariaethau o dan adrannau 2, 4, 6, 7 neu 9, gael eu gwneud o dan y weithdrefn gadarnhaol. Bydd y weithdrefn negyddol yn gymwys wedi hynny. Mae hyn yn bodloni'n rhannol Argymhelliad (3) o adroddiad y pwyllgor, a hynny drwy fodloni'r argymhellion (fel y nodir yn Atodiad G) a wnaed gan y pwyllgor o ran y darpariaethau hyn. 5. Fodd bynnag, roedd Argymhelliad (3) y pwyllgor hefyd yn argymell y dylai'r set gyntaf o reoliadau, a fydd yn gosod y patrwm at y dyfodol hyd y gellir gweld, ddilyn y weithdrefn 'uwch-gadarnhaol'; ac y dylai Rheoliadau dilynol ddilyn y gweithdrefnau a nodir yn Atodiad G. Nid yw'r elfen hon o Argymhelliad (3) wedi'i chynnwys yng ngwelliannau'r Llywodraeth a nodir uchod. **Cyfnod 3** 6. Mae Cyfnod 3 y Mesur arfaethedig wedi dechrau a chaiff ei drafod yn y Cyfarfod Llawn ar 6 Mai 2008. Gall unrhyw Aelod gyflwyno unrhyw welliannau i'w hystyried yn ystod Cyfnod 3. Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno gwelliannau yw pum niwrnod gwaith cyn iddynt gael eu hystyried hy 19 Ebrill 2008. **Camau i'r pwyllgor eu cymryd** 7. Gofynnir i'r pwyllgor: 7.1 Nodi'r adroddiad hwn; 7.2 Ystyried a yw'n fodlon bod darpariaethau'r Mesur arfaethedig, fel y diwygiwyd yn ystod Cyfnod 2 ac sy'n rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud is-ddeddfwriaeth, yn briodol; 7.3 Os nad yw'r pwyllgor yn fodlon mewn perthynas â phwynt 7.2 uchod, ystyried a yw am fynd ar drywydd yr elfen honno o Argymhelliad (3) sy'n ymwneud â defnyddio'r weithdrefn uwch-gadarnhaol.   **Gwasanaethau Cyfreithiol** 31_3_08 ATODIAD G

Y PWYLLGOR IS-DDEDDFWRIAETH

Y MESUR ARFAETHEDIG YNGHYLCH GWNEUD IAWN AM GAMWEDDAU'R GIG - PWERAU I WEINIDOGION CYMRU WNEUD DEDDFWRIAETH DDIRPRWYEDIG

(1) **Yr Adran sy'n rhoi pŵer**	**(2)** **Yr Adran sy'n nodi'r math o ddarpariaeth a wneir**	**(3)** **Disgrifiad o'r ddarpariaeth a wneir gan y pŵer**	**(4)** **Gweithdrefn Cynulliad (Mesur Arfaethedig fel y'i gosodwyd)**	**(5)** **Gweithdrefn Cynulliad (cynnig y Gweinidog) - os yw'n wahanol i golofn (4)**	**(6)** **Gweithdrefn Cynulliad - wedi'i argymell gan y Pwyllgor**
1(1)	1(4)(b)	Nodi'r cyrff neu'r personau (yn ogystal â phroffesiynolion gofal iechyd) y gellir gwneud iawn o dan y cynllun am unrhyw weithred neu anweithred ganddynt.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (pob rheoliad)
1(1)	1(5)	Nodi pa wasanaethau sy'n "wasanaethau cymwys".	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol	Cadarnhaol (pob rheoliad)	Cadarnhaol (pob rheoliad)
1(1)	2	Iawn o dan y rheoliadau, yn cynnwys asesu digollediad a therfynau unrhyw ddigollediad a darparu camau unioni eraill.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol

1(1)	3	Ymofyn am iawn, yn cynnwys pwy all wneud cais, sut i wneud cais, y terfyn amser o ran gwneud cais a'r amgylchiadau lle nad yw'n bosibl gwneud cais.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol	Cadarnhaol (pob rheoliad)	Cadarnhaol (pob rheoliad)
1(1)	4	Gosod dyletswyddau ar y rheini sy'n ymchwilio i achosion neu'n adolygu achosion i ystyried a oes modd gwneud iawn ac os felly, i gymryd y camau penodol.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol
1(1)	5	Gwneud darpariaeth ynghylch sut y gwneir iawn, yn cynnwys sut y cynhelir ymchwiliadau a chan bwy, sut y caiff setliadau eu gwneud a'u hystyried, darparu adroddiadau ar ymchwiliadau ac ildio'r hawl i godi achos yn y llys ar ôl derbyn cynnig.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (pob rheoliad)
1(1)	6	Galluogi'r terfynau amser statudol ar gyfer atal dros dro geisiadau a gyflwynir mewn llysoedd tra bo cais am iawn o dan y cynllun yn cael ei ystyried.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol
1(1)	7	Y modd o ddarparu cyngor cyfreithiol ac arbenigol di-dâl i'r rheini sy'n ceisio iawn.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol.
1(1)	9	Galluogi dyletswyddau mewn perthynas â rhoi'r cynllun iawn ar waith i gael eu rhoi i bersonau neu gyrff penodol o fewn y Gwasanaeth Iechyd yng Nghymru.	Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol		Cadarnhaol (y rheoliadau cyntaf) yna negyddol
12(1)	12	Darpariaeth atodol, gysylltiedig, ganlyniadol, drosiannol neu ddarpariaeth arbed, yn cynnwys newidiadau i Ddeddfau Seneddol a Mesurau a basiwyd eisoes (neu yn yr un flwyddyn) â'r Mesur hwn.	Cadarnhaol os yw rheoliadau'n newid Deddf Seneddol neu Fesur Cynulliad, neu negyddol fel arall.		Negyddol, oni bai bod cynnwys y rheoliadau'n nodi'n wahanol
14(3)	14	Y pŵer i ddod â'r mesur i rym drwy Orchymyn Cychwyn.	Dim		Dim - **Nodyn:** Mae'r Pwyllgor yn argymell na ddylid cychwyn y Mesur nes bod y rheoliadau ar gael ar gyfer craffu arnynt.